

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Prognozowanie i symulacje w bezpieczeństwie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bezpieczeństwo narodowe Specjalność Zarządzanie kryzysowe Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 14BENZKRS.14S.10080.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Łukasz Donaj	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Donaj, Artur Pohl	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami z zakresu prognozowania i symulacji
C2	Budowanie/ćwiczenie zdolności analitycznych
C3	Inicjowanie twórczego łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną – wykształcenie umiejętności posługiwania się wybranymi metodami w prognozowaniu zagrożeń bezpieczeństwa (na różnych poziomach)
C4	Wytworzenie nawyku systematycznej obserwacji zjawisk z otoczenia obiektu w celu weryfikacji prognoz

Wymagania wstępne

- Ma podstawową wiedzę o społeczeństwie, państwie i prawie oraz o metodach badań bezpieczeństwa
- Potrafi wyszukiwać informacje w różnych źródłach i opracowaniach
- Ma potrzebę poszerzenia wiedzy o życiu społecznym i przekazywania jej innym
- Rozumie znaczenie takiej wiedzy w pracy zawodowej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Potrafi ocenić rolę i znaczenia prognozyki - zna pojęcia, klasyfikacje, metody, techniki etc. Ma wiedzę na temat relacji prognozowania i planowania polityki na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K1_W01, BEN_K1_W02, BEN_K1_W03, BEN_K1_W04	Test, Projekt
W2	Potrafi wskazać najważniejsze dylematy związane z prognozowaniem i planowaniem na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym. Ma wiedzę w zakresie stosowania metod intuicyjnych, ekstrapolacyjnych i symulacyjnych, a także na temat modeli układów stosunków międzynarodowych - ich dynamiki i logiki. Dysponuje ponadto wiedzą na temat scenariuszy rozwoju stosunków międzynarodowych.	BEN_K1_W01, BEN_K1_W02, BEN_K1_W03, BEN_K1_W04, BEN_K1_W08	Test, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi korzystać ze źródeł literaturowych i samodzielnie pisać prace naukowe, raporty, analizy (np. PERT), scenariusze etc.	BEN_K1_U01, BEN_K1_U02, BEN_K1_U03, BEN_K1_U05	Projekt
U2	Rozumie wagę prognozowania i planowania, zwłaszcza w kontekście zagrożeń na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K1_U01, BEN_K1_U02, BEN_K1_U03, BEN_K1_U05	Test, Projekt
U3	Wykorzystuje metody i narzędzia prognostyczne, zwłaszcza w kontekście zagrożeń na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K1_U01, BEN_K1_U02, BEN_K1_U03, BEN_K1_U05, BEN_K1_U09	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Ma umiejętność komunikowania się, dyskusji i argumentowania twierdzeń.	BEN_K1_K01, BEN_K1_K02, BEN_K1_K05	Projekt
K2	Potrafi krytycznie oceniać informacje podawane przez media, polityków etc. a odnoszące się do prognoz, symulacji.	BEN_K1_K01, BEN_K1_K02, BEN_K1_K05	Test, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prawa rozwoju i zmienności stosunków międzynarodowych. Prognoza i jej właściwości	W1, W2, U2, K2	Wykład
2.	Metody i techniki prognozowania. Wybrane pasywne i aktywne metody w prognozowaniu. Heurystyka w prognozowaniu. Metoda scenariuszy w prognozowaniu. Symulacja i jej właściwości. Teoria gier. Symulacje komputerowe w naukach społecznych	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Scenariusze globalne. Działalność polskich organizacji prognostycznych	W1, W2, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Prognozowanie a planowanie polityki zagranicznej państwa i międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych	W1, W2, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Prognozowanie a inne dziedziny nauki	W1, W2, K2	Wykład
6.	Znani futurologicy i ich prognozy	W1, W2, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Wybrane zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa – case study	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Moduł prowadzony jest z wykorzystaniem tradycyjnych metod kształcenia, dopuszcza się jednak wykorzystanie b-learningu (m.in. MTeams oraz Moodle). Przedmiot kończy się egzaminem testowym. Stosowana jest następująca skala oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Moduł prowadzony jest z wykorzystaniem tradycyjnych metod kształcenia, dopuszcza się jednak wykorzystanie b-learningu (m.in. MSTeams oraz Moodle). Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie projektu zaliczeniowego wykonywanego grupowo. Szczegółowy sposób zaliczenia projektu oraz warunki usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach ustalane są każdorazowo na początku modułu w porozumieniu z grupą dydaktyczną. Stosowana jest następująca skala oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne

Literatura

Obowiązkowa

1. Antoszkiewicz J., Metody heurystyczne. Twórcze rozwiązywanie problemów, Warszawa 1999 rok
2. Białoskórski R., Kiczma Ł., Sułek M., Potęga państw 2019. Rankingi potęgometryczne, Warszawa 2019 rok
3. Dawidczyk A., Analiza strategiczna w dziedzinie bezpieczeństwa państwa. Wybrane metody, Warszawa 2020
4. Daniluk P., Bezpieczeństwo i zarządzanie. Analiza strategiczna, Warszawa 2015 rok
5. Korzeniowski R., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa narodowego, Białystok 2014 rok
6. Pietraś Z. J., Decydowanie polityczne, Warszawa – Kraków 1998 rok
7. Sepkowski A., Człowiek a przyszłość, Toruń 2005 rok
8. Stryjski K. J., Prognozowanie i symulacje międzynarodowe, Łódź 2004 rok

Dodatkowa

1. Guzik B., Appenzeller D., Jurek W., Prognozowanie i symulacje. Wybrane zagadnienia, Poznań 2004 rok
2. Huntington S. P., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa 2005 rok
3. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T.R. (red.), Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem, Warszawa 2013 rok
4. Raczkowski K., Sułkowski Ł. (red.), Zarządzanie bezpieczeństwem. Metody i techniki, Warszawa 2014 rok
5. Raczkowski K., Żukrowska K., Żuber M. (red.), Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie. Paradygmat. Wiedza. Demarkacja, Warszawa 2013
6. Rutkowski C., Przegląd strategiczny jako narzędzie polityki, Warszawa 2003 rok
7. Straffin P. D., Teoria gier, Warszawa 2004 rok
8. Sułek M., Metody i techniki badań stosunków międzynarodowych, Warszawa 2004 rok
9. Szymaniak A. (red.), Samorząd a Policja. Kształtowanie bezpieczeństwa lokalnego, Poznań 2007
10. art. naukowe i publicystyczne wskazywane na bieżąco przez wykładowcę, w tym dla przykładu z: <http://prognozy.pan.pl/>; <https://pardee.du.edu/>; <https://www.clubofrome.org/publications/>; <https://www.rand.org/> etc.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia	15

Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie projektu	25
Przygotowanie do egzaminu	25
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BEN_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego analizowania posiadanej wiedzy oraz dostępnych źródeł i informacji oraz uzupełniania ich w oparciu o ekspertyzy i źródła naukowe typowe dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania oraz określania w pracy zawodowej i działalności publicznej, w szczególności tej typowej dla specjalisty ds. bezpieczeństwa, zadań i działań na rzecz środowiska społecznego, a także sposobów i środków ich realizacji
BEN_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w kształtowaniu systemów bezpieczeństwa korzystając z różnych mediów i sposobów komunikowania
BEN_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do opisywania, interpretowania, oceniania, analizowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów (politycznych, prawnych, gospodarczych) związanych z naukami o bezpieczeństwie
BEN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia, w tym nowe technologie, do określania i wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej specjalisty z obszaru bezpieczeństwa lokalnego, narodowego i międzynarodowego
BEN_K1_U03	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną i zespołową, krytycznie oceniać stopień jej zaawansowania, samodzielnie podejmować i inicjować działania badawcze (zwłaszcza w dziedzinie nauki o bezpieczeństwie)
BEN_K1_U05	Absolwent/ka potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (polityczne, prawne, ekonomiczne) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi właściwych dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K1_U09	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi członkami zespołu w celu definiowania i realizowania jego celów
BEN_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie zasady funkcjonowania człowieka w społeczeństwie, w szczególności jako podmiotu konstytuującego organizacje i instytucje polityczne (w tym te odpowiedzialne za bezpieczeństwo lokalne, narodowe i międzynarodowe)
BEN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (politycznych, prawnych, ekonomicznych) oraz ich istotne elementy i zasady funkcjonowania
BEN_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody i teorie wyjaśniające relacje między strukturami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, które funkcjonują w państwie i społeczeństwie oraz praktyczne zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej typowej dla osób w nich pracujących
BEN_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe determinanty i wyzwania związane z konstituowaniem organizacji i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo lokalne, narodowe oraz międzynarodowe, kierowaniem nimi, w tym pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego
BEN_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i wynikające z nich konsekwencje i wyzwania dla funkcjonowania człowieka w systemie społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem systemu bezpieczeństwa